

Z łomem czy bez niego – szarej strefy się nie zwalczy

Ograniczenie transakcji gotówkowych do 3 tys. euro ma służyć rzekomemu zwalczaniu szarej strefy

Fot. Marian Paluszkiewicz

Rząd proponuje wprowadzenie ograniczenia na rozliczenia gotówką. Jeżeli sejm wyrazi na to zgodę, w następnym roku za towar lub usługę będziemy mogli zapłacić w gotówce sumę nie wyższą niż 3

tys. euro. W środę, 14 czerwca, gabinet ministrów zatwierdził wniosek rządu przygotowany przez Ministerstwo Finansów odnośnie poprawek do ustawy.

Str. 13

Uroczystość Bożego Ciała i Jego historia Str. 4

Poteźny pożar w Londynie Str. 7

„Entuzjaści” z JP2 znów podróżują! Str. 10-11

ISSN 1392-0405

KURIER WILEŃSKI

Czwartek
Czerwiec 2017

15

Imieniny: *Abrahama, Adelajdy, Albertyna, Angeliny, Bernarda, Germana, Izolda, Jolanty, Leonida, Liba, Oliwii, Wisława i Witolda*

TRZY PYTANIA DO...

...Justė Šalengienė, koordynatorki projektów Wileńskiego Centrum Kultury Etnicznej

1. W sobotę, 17 czerwca, już po raz 11. zapraszacie mieszkańców na targ ziół. Jednak sama tradycja takiego targu jest chyba starsza?

Tradycja targu ziół w przededniu nocy świętojańskiej była w Wilnie popularna jeszcze na początku ubiegłego wieku. Przyjeżdżali tutaj z różnych okolic Litwy najlepsze zielarki. Sprzedawały lecznicze trawy, uczyły, jak dzięki praktykom medycyny ludowej wyleczyć różne choroby i w jaki sposób wykorzystać magiczną moc ziół. W roku 2007 postanowiliśmy odrodzić tę tradycję. W sobotę więc zapraszamy do nabycia ziół leczniczych, herbat, kwiatów, produktów ekologicznych, wyrobów mistrzów ludowych.

2. Oprócz ziół i „wrózek”, co jeszcze czeka na gości?

Muzyka i tańce! Podczas dziennego koncertu w godz. 13.00-14.30 wystąpią zespoły Bičiuliai, Ratilai i Laukis. Następnie zabawi wszystkich zespół taneczny Di Dance. Wieczorem o godz. 18.00 rozpocznie się koncert, w którym wezmą udział Griežikai, Jada, ByTikZyz i Vaidas Lengvinas. Odbędzie się również tajemnicza aukcja, podczas której będzie można nabyć różne ciekawostki, rozliczając się specjalną walutą święta – jonpinigiai. Oczywiście, udamy się również na poszukiwania kwiatu paproci!

3. Gdzie będzie czynny ten targ świętojański?

Zapraszamy wszystkich na aleję Giedymina. Targ ulokowany będzie na odcinku od skweru Odminų do placu Kudirki. Święto rozpocznie się o godz. 10.00 i potrwa do 21.40, gdy oficjalne radio targu Svirplio radijas ogłosi koniec imprezy. Jeżeli pragniecie przeróżnych aromatów, nowych wrażeń, zapoznania się z dawnymi tradycjami i dobrego humoru – to sobotni targ ziół będzie dla was najlepszym miejscem!

Rozmawiała Brygita Łapszewicz

Dokąd podróżować bez wizy z litewskim paszportem

Planując podróż do egzotycznych krajów warto dowiedzieć się do jakich krajów posiadacze litewskiego paszportu mogą pojechać bez wizy.

Bez uprzedniego załatwienia wiz obywatele Republiki Litewskiej mogą odwiedzić ponad 90 krajów. Obywatel Litwy nie potrzebuje wiz do żadnego kraju członkowskiego Unii Europejskiej. Poza tym mieszkańcy RL mogą swobodnie podróżować po wszystkich krajach Europy nie będących nawet w UE, takich jak Serbia, Czarnogóra, Albania, Norwegia, Watykan, Liechtenstein czy Andora.

Bez wiz w ciągu 90 dni Litwini mogą zwiedzać następujące kraje: Argentyna, Andora, Antigua i Barbuda, Bahamy, Bośnia i Hercegowina, Barbados, Boliwia, Brazylia, Chile, Ekwador, Gruzja, Gwatemala, Honduras, Islandia, Izrael, USA, Wielka Brytania i brytyjskie terytoria zamorskie, Czarnogóra, Kanada, Hongkong, Makao, Kolumbia, Północna Korea, Kostaryka, Malezja, Maroko, Mauritania, Meksyk, Mołdawia, Nowa Zelandia, Nikaragua, Panama, Paragwaj, Peru, Salwador, Seszele, Saint

Kitts i Nevis, Singapur, Suazi, Tajwan, Ukraina, Urugwaj.

Część krajów stosuje różne ograniczenia. Przykładowo w Wenezueli można przebywać w celach turystycznych przez 90 dni wypełniając formę DEX-2. Podobnie jest w Australii, gdzie obywatele Litwy jako turyści mogą zwiedzać przez 90 dni uzyskawszy elektroniczne zezwolenie eVisitor (więcej informacji www.immi.gov.au).

W Filipinach i na Trynidadzie i Tobago można przebywać obywatelom Litwy tylko przez 30 dni.

Po Dominikanie można podróżować mając kartę turysty, którą można otrzymać w Konsulacie Generalnym Dominikany w Wilnie. Do Tunezji bez wizy obywatel Litwy może podróżować tylko w grupie turystycznej.

Posiadacze paszportów dyplomatycznych mogą poruszać się po następujących państwach: Armenia, Chiny, Kuba, Rosja, Turcja, Saint Lucia.

zw.lt

Łączymy się w żalu z Rodziną

śp. Stanisława Rodziewicza

i ubolewamy nad Jego odejściem

Zarząd DSPKL

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 roku

Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius, Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą

Redaktor naczelny: Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44, redaktor@kurierwilenski.lt). **Zastępca red. nacz.:** Aleksander Borowik (info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46) **Sekretarz redakcji:** Lucja Stankevičiūtė (tel. 260 84 47, sekret@kurierwilenski.lt) **Dziennikarze:** Honorata Adamowicz, Justyna Giedrojė, Ilona Lewandowska, Brygita Łapszewicz, Anna Pieszko, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter **Współpracownicy:** Helena Gładkowska, Witold Janczys, Jadwiga Podmostko, Alina Sobolewska, Krzysztof Subocz, Julitta Tryk **Dział Promocji:** Andrzej Podworski — prenumerata (tel. 212 30 40, kolport@kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz — reklama (tel. 260 84 44, reklama@kurierwilenski.lt). **Wydawca:** VšĮ „Kurier Wilenski” **Druk:** VšĮ „Vilnijos žodis” **Nakład:** 3000 egz.

Materialów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. **Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.**

Redaktor dyżurny: Honorata Adamowicz

W Wilnie będzie kolejna tablica dwujęzyczna z nazwą ulicy

W Wilnie będzie kolejna tablica z nazwą ulicy w języku nie litewskim. Dekoracyjna tablica z napisem „Skwer Tybetański” w językach litewskim i tybetańskim zostanie rozmieszczona właśnie w skwerze tybetańskim. Obok znajdzie się też symbol - mandala przedstawiająca Awalokiteśwarę – jednego z najważniejszych bodhisattwów w buddyzmie mahajany.

Tablice w języku polskim, jidis, rosyjskim, niemieckim, tatarskim, karaimskim, łotew-

skim były zawieszane przez władze miasta od końca 2015 roku. Obecnie istnieje 9 tablic dwujęzycznych.

Jesienią ubiegłego roku sprawa została podana do sądu przez przedstawicielkę rządu w okręgu wileńskim Vildę Vaičiūnienė. Przedtem przedstawicielka rządu poprosiła samorząd o usunięcie tablic. Wileński Okręgowy Sąd Administracyjny odrzucił żądanie usunięcia tablic z wielojęzycznymi nazwami ulic w stolicy.

zw.lt

Nie będzie przymusowego leczenia alkoholików

Sejm we wtorek odrzucił projekt, który przewidywał przymusowe leczenie od alkoholizmu. Inicjatorami projektu byli posłowie Remigijus Žemaitaitis i Rimantė Šalaševičiūtė. 10 posłów poparło projekt, 14 głosowało przeciw, a 42 posłów wstrzymało się od głosu. Przed głosowaniem przewodnicząca sejmowego Komitetu Zdrowia Agnė Širinskienė oświadczyła, że „podobne praktyki były tylko w ZSRR”. 1 czerwca sejm ograniczył sprzedaż i re-

klamę alkoholu. Zaaprobował wszystkie zakazy i ograniczenia dotyczące alkoholu, które zaakceptował sejmowy Komitet do Spraw Zdrowia, z wyjątkiem jednego – nie przyjęto propozycji sprzedaży alkoholu podczas bezpłatnych imprez masowych tylko w specjalnych strefach.

Od 1 stycznia 2018 roku kupić i spożywać alkohol będą mogły tylko osoby, które ukończyły 20 lat. Zostaną ograniczone godziny handlu alkoholem.

zw.lt

Rolandas Paksas bez immunitetu

Europosłowie uchylili wczoraj immunitet poselski Rolandasowi Paksasowi. Immunitet uchylono na wniosek litewskiego prokuratora generalnego Evaldasa Pašilisa. W przeddzień decyzji sam polityk wydał oświadczenie, w którym napisał, że sprawa wytoczona przeciwko niemu jest prześladowaniem politycznym, twierdzi, że jest niewinny i żąda umorzenia postępowania.

Prokurator generalny zwrócił się do europarlamentu przed rokiem, informując o toczącym się w kraju postępo-

waniu o nadużywanie stanowiska i wnosząc o uchylenie immunitetu.

W liście przesłanym do Parlamentu Europejskiego podkreślono, że organy na Litwie zgromadziły dane, które pozwalają na stwierdzenie, że Rolandas Paksas, wykorzystując pozycję w społeczeństwie, kontaktami i wpływami w instytucjach państwowych, wyraził zgodę na przyjęcie łapówki w wysokości 15 000 euro w zamian za obietnicę wpłygnięcia na urzędników państwowych.

L24.lt

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA

Wczoraj przy samorządzie stołecznym odbyła się pikietą pracowników służby stacji pogotowia ratunkowego Fot. ELTA

KOMENTARZ DNIA

Dzień wspólnej żałoby i nadziei

Co roku w czerwcu Litwa obchodzi smutną rocznicę. 14 czerwca w 1941 r. ze stacji w Nowej Wilejce wyruszył pierwszy transport zesłańców w głąb ZSRR. Polacy na Syberii już czekali, bo wywózki z terenów II RP trwały od jesieni 1939 r. Na Litwie był to dopiero początek sowieckich zbrodni. Po pierwszej fali represji przyszły kolejne. Według oficjalnych danych do 1953 r. deportowano ponad 120 tysięcy osób. Drugie tyle trafiło do łagrów za tzw. przestępstwa przeciwko władzy sowieckiej, wielu zostało zamordowanych lub zaginęło bez wieści.

Ze stacji w Nowej Wilejce w tych samych wagonach odjeżdżali Polacy i Litwini. Ten sam los musieli dzielić ludzie, którzy jeszcze niedawno żyli wzajemnymi uprzedzeniami czy sporem o Wilno. Co więcej, znajdując się w sytuacjach krytycznych, musieli czasem na siebie nawzajem liczyć. Na pewno wspólny wróg nie spowodował wygaśnięcia polsko-litewskiej niechęci, jednak doświadczenie tego samego cierpienia w znacznej mierze wpłynęło na wzajemne relacje. Świadczyć może o tym choćby fakt, że jedyną polską organizacją na Litwie, jaka działa wspólnie z litewską gałęzią, jest Polska Sekcja Wileńskiej Wspólnoty Więźniów Politycznych i Zesłańców. Na pewno byłoby bardzo korzystne dla Litwy, gdyby tej umiejętności współpracy ponad podziałami narodowościowymi chcieli się uczyć również ci, którym oszczędzono podobnych doświadczeń.

Ilona Lewandowska

CYTAT DNIA

„Musimy zagwarantować, aby państwa unijne wdrażały prawo unijne. Stale powtarzamy, że niektóre państwa powinny zrobić więcej w kwestii relokacji uchodźców” – powiedział wczoraj szef Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker w Parlamencie Europejskim w Strasburgu.

LICZBA DNIA

1 800 przedszkolek od lipca br. otrzyma podwyżkę w wysokości 150 euro

SPRINTEM

NBA: rekordowa
cena biletów

Piąty mecz finału ligi NBA, w którym koszykarze Golden State Warriors pokonali Cleveland Cavaliers 129:120 i wywalczyli piąte mistrzostwo, przeszedł do historii także z powodu rekordowej ceny biletów. Anonimowy nabywca kupił dwa miejsca za 133 tys. dol. Poprzedni rekord padł także w hali w Oakland w 2016 r. - 99 tys. dol. wydał zamożny kibic na dwie karty wstępu na siódmy mecz finału między Warriors i Cavaliers. Wówczas triumfowali zawodnicy z Cleveland, którzy wygrali rywalizację 4-3.

Eusebio Di Francesco trenerem Romy

Eusebio Di Francesco został trenerem piłkarzy AS Roma - poinformował klub wicemistrza

Włoch. Zawodnik tego zespołu w latach 1997-2001 podpisał kontrakt do połowy 2019 roku.

Zastąpi Luciano Spalletiego, który przeszedł do Interu Mediolan. 47-letni Di Francesco wystąpił w 129 meczach Romy i zdobył 16 bramek. W sezonie 2000-01 wywalczył mistrzostwo kraju. Był też 12-krotnym reprezentantem Włoch.

Pickford wśród najdroższych bramkarzy

Jordan Pickford, bramkarz młodzieżowej piłkarskiej reprezentacji Anglii, która będzie rywalem biało-czerwonych w rozpoczynających się w piątek w Polsce mistrzostwach Europy U-21, ma przejść z Sunderlandu do Evertonu za 30 mln funtów (34 mln euro). Pierwsze miejsce zajmuje legendarny Gianluigi Buffon, za którego Juventus Turyn w 2001 roku zapłacił Parmie 53 mln euro.

Finiszowały Igrzyska Starostw Rejonu Wileńskiego

W dniu 27 maja zawodami w siatkówce plażowej, tenisie stołowym i rzutkach rozpoczęli się sportowe Igrzyska Starostw Rejonu Wileńskiego. Do Zujun przyjechali miłośnicy tenisa stołowego i rzutków.

W tenisie stołowym kolejny raz zwycięzcami zostali przedstawiciele Niemenczyna, zostawiając na drugim miejscu sportowców z Kowalczuk i na trzecim sportowców z Podbrzezia. W rzutkach strzałkami lepsi okazali się sportowcy z Kowalczuk, zostawiając na drugim miejscu przedstawicieli Niemenczyna, a trzecim gospodarzy z Zujun.

Awizenie gościły miłośników siatkówki. Większych niespodzianek w tej dyscyplinie nie było. Wśród kobiet triumfowały awizeniarki przed Kowalczukami, a w grupie mężczyzn zwyciężeni byli siatkarze z Bujwidz. Drugie miejsce zdobyli przedstawiciele z Kowalczuk, a trzecie zajęli sportowcy z Awizień.

3 czerwca w Niemiezu rywalizowali miłośnicy gier stołowych – szachów i warcabów. Przedstawiciele gminy sużańskiej zwyciężyli we wszystkich spotkaniach i zajęli pierwsze miejsce w warcabach, zostawiając na drugim miejscu gospodarzy z Niemiezu, a trzecie miejsce zdobyli przedstawiciele Kowalczuk.

W szachach najlepiej powiodło się sportowcom Niemenczyna. Drugie miejsce zajęli sportowcy z Sużan, a trzecie gospodarze. 10 czerwca w Kowalczukach zawodami w piłce nożnej, koszykówce 3x3 oraz trójboju starostów zostały zakończone Igrzyska Starostw Rejonu Wileńskiego.

W piłce nożnej najlepsi byli gospodarze zawodów - przedstawiciele Kowalczuk. Na drugim miejscu zostali piłkarze

Migawki zawodów koszykówki kobiet

Podbrzezia, a trzecie miejsce wywalczyli rudominianie.

W koszykówce 3x3 kobiet zwyciężyły przedstawicielki Mickun wygrywając z drużyną z Kowalczuk. Wśród mężczyzn do lat 40 oraz 40 lat i starsi pierwsze miejsca zajęli przedstawiciele Niemenczyna.

W grupie do lat 40 srebrne medale zdobyli koszykarze z Suderwi, a trzecie miejsce sportowcy z Rudominy. Bardzo wyrównana walka o zwycięstwo w trójboju starostów toczyła się między starostą Niemenczyna Mieczysławem Borusewiczem a zastępcą starosty Kowalczuk Mirosławem Tuczowskim. Zawody w rzucie do kosza, rzutkach i piłce nożnej nie wyłoniły zwycięzcy i tylko po dodatkowym spotkaniu w siatkówce zwyciężył

Mirosław Tuczowski. Puchar za drugie miejsce otrzymał Mieczysław Borusewicz z Niemenczyna, a za trzecie miejsce został nagrodzony zastępca starosty Rzeszy Waldemar Rynkiewicz.

W tegorocznych zawodach Igrzysk Starostw wzięło udział 14 starostw spośród 23, a po podsumowaniu wyników wszystkich dyscyplin sportowych zespołowo 1 miejsce w Igrzyskach zajęli przedstawiciele gminy Kowalczuki – 227 punktów. Na drugim miejscu uplasował się Niemenczyn – 184 pkt., a na trzecim gmina Rudomino – 85 pkt.

Marian Kaczanowski
główny sędzia, dyrektor
Szkoły Sportowej Samorządu
Rejonu Wileńskiego
Fot. autor

W zawodach koszykówki wśród mężczyzn do lat 40 zwyciężyli przedstawiciele Niemenczyna

Cristiano Ronaldo nie przyznaje się do zarzutów o oszustwo podatkowe

Piłkarz Realu Madryt Cristiano Ronaldo nie przyznaje się do zarzutów o manipulacje podatkowe, postawionych mu przez hiszpańską prokuraturę.

„Nigdy nie było żadnych ukrytych dochodów” – zapewnił Portugalczyk za pośrednictwem swoich przedstawicieli.

Ronaldo jest oskarżony o oszukanie fiskusa na sumę 14,7 mln euro. Zawodnik Realu Madryt miał się dopuścić przestępstwa w latach 2011-2014.

W oświadczeniu prokuratury zaznaczono, że Ronaldo świadomie użył utworzonej w 2010 r. „struktury biznesowej”, by ukryć swoje dochody w Hiszpanii za przekazanie praw do wizerunku.

W pozwie, który bazuje na informacjach pochodzących z agencji podatkowej AEAT, podkreślono, że Ronaldo popełnił „dobrowolnie i świadomie” cztery przestępstwa podatkowe.

„Nie było żadnej struktury biznesowej, ukrywania ani intencji ukrywania czegokolwiek” – napisała w oświadczeniu reprezentująca piłkarza agencja Gestifute.

Z aktu oskarżenia wynika, że Ronaldo rozpoczynając w 2009 r. pracę na terytorium Hiszpanii, jako zawodnik ma-

dryckiego Realu, zadeklarował, że będzie rozliczał się z fiskusem tego kraju.

Tymczasem kilkanaście miesięcy później Portugalczyk przekazał prawa do zarządzania swoim wizerunkiem towarzystwu Tollin Associates LTD z siedzibą na Brytyjskich Wyspach Dziewiczych. Według rejestru spółek Portugalczyk był jedynym właścicielem tejże firmy.

„Później Tollin Associates LTD przekazał prawa do wizerunku piłkarza innej spółce – Multisports&Image Mana-

gement LTD, zarejestrowanej w Irlandii. Tego typu struktura była zbędna i za cel miała jedynie ukrycie przed Państwową Agencją Administracji Podatkowej łączną wartość wpływów pochodzących z praw do wizerunku piłkarza” – napisano w pozwie.

Według amerykańskiego magazynu „Forbes”, Ronaldo jest obecnie piątym najlepiej zarabiającym celebrytą na świecie, a pierwszym sportowcem. Pochodzący z Madery piłkarz zarobił w tym roku już ponad 93 mln euro. □

Ronaldo jest oskarżony o oszukanie fiskusa na sumę 14,7 mln euro, miał się dopuścić przestępstwa w latach 2011-2014 Fot. archiwum

Kobiety chcą rozegrać mecz piłkarski na szczycie Kilimandżaro!

30 zawodniczek z 20 krajów ma rozegrać pełny mecz piłkarski na najwyższym szczycie Afryki – Kilimandżaro. To wydarzenie ma zostać wpisane do Księgi Rekordów Guinnessa, a organizatorką jest była reprezentantka Niemiec Petra Landers.

Jeszcze nigdy nie rozegrano spotkania na takiej wysokości.

„Mecz odbędzie się nie na samym szczycie, ale na 5 730 m

n.p.m. Oczywiście, nie ma tam żadnego boiska piłkarskiego. Wszystko musimy przygotować sami, a bramki zostaną wniesione przez tragarzy” – powiedziała Landers, która chciałaby, by wydarzenie odbyło się w ciągu najbliższych dwóch tygodni.

W najbliższą niedzielę 30 zawodniczek ma rozpocząć wędrówkę na szczyt.

„To potrwa około sześciu-siedmiu dni. Będziemy iść po-

woli, by stopniowo przyzwyczajając się do rozrzedzonego powietrza” – dodała Landers, dla której będzie to pierwsza tak poważna wyprawa. W drużynie będą nie tylko piłkarki, ale także sędziowie, fotograf, ekipa telewizyjna, lekarze i doświadczeni przewodnicy górszy.

Cały projekt wspiera organizacja „Equal Playing Field”, która od lat walczy o równouprawienie kobiet w sporcie. □

SPRINTEM

Zlatan Ibrahimović będzie grał w USA?

Przedstawiciel szwedzkiego napastnika ponoć rozmawia z jednym z amerykań-

skich klubów. Media podają, że Zlatan Ibrahimović może zostać zawodnikiem Los Angeles Galaxy. Ostatnio 35-latek z sukcesami występował w Manchesterze United. W kwietniu doznał poważnej kontuzji. W Los Angeles Galaxy zastąpiłby innego wiekowego napastnika - Robbiego Keane'a.

Święto Sportu w Solecznikach

Blisko 200 miłośników sportu wzięło udział w II Święcie Sportu 10 czerwca na boisku miejskim w Solecznikach. Uczestnicy imprezy rywalizowali w czterech konkurencjach indywidualnych i drużynowych oraz w Turnieju Gmin, na który złożyło się aż 9 dyscyplin sportowych.

Po podsumowaniu wyników najlepiej wśród małych gmin spisały się Kamionka (I miejsce), Podborze (II miejsce) i Gierwiszki (III miejsce). Wśród większych gmin pierwsze miejsce zajęli przedstawiciele Solecznik, drugie – Ejszyszek, trzecie – Białej Waki.

French Open: rekordowa frekwencja

W zakończonym w niedzielę turnieju French Open w Paryżu padł rekord frekwencji. Z trybun wszystkie mecze śledziło w sumie 472 tys. kibiców, mimo nieobecności dwóch ikon światowego tenisa - Sereny Williams i Rogera Federera. To wynik lepszy o 16 tysięcy niż przed rokiem.

Strony przygotował
Witold Janczyz

Z łomem czy bez niego – szarej strefy się nie zwalczy

ze str. 1 »

W uzasadnieniu rząd podaje, że celem nowego pomysłu jest walka z szarą strefą i zapobieganie finansowaniu międzynarodowego terroryzmu. Rząd przekonuje, że propozycja wprowadzenia pułapu 3 tysięcy euro w rozliczeniach gotówkowych jest spowodowana ogólną tendencją europejską i światową, a limity transakcji gotówkowych wprowadza coraz więcej państw.

Litewski Instytut Wolnego Rynku jest przeciwny ograniczeniom, gdyż zdaniem ekspertów nie jest to efektywny sposób walki z szarą strefą gospodarki.

Z kolei Litewska Rada Drobного i Średniego Biznesu proponuje zwiększenie limitu do 10 tysięcy euro.

– Propozycja rządu ma więcej aspektów ujemnych. Ogólnie to ograniczenie nie spełni oczekiwań, które się przed nim stawia – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zauważa Vytautas Žukauskas, wiceprezydent Litewskiego Instytutu Wolnego Rynku. – Mówi się, że ograniczenie płatności gotówkowych pomoże w walce z szarą strefą, ale prawie nic nie przemawia za tym, że tak naprawdę będzie. Do walki z szarą strefą został wybrany nieefektywny środek – dodał.

Dlaczego ograniczenie płatności gotówkowych nie przyczyni się do zwalczania szarej strefy? Jak tłumaczy Vytautas Žukauskas, wprowadzenie limitu na transakcje gotówkowe nie wywrze żadnego wpływu na poczynania ludzi, którzy działają w szarej strefie oraz uchylając się od podatków, prowadzą nielegalną działalność gospodarczą.

– Zazwyczaj gospodarka

szarej strefy lub większa jej część polega na tym, że obie strony transakcji zgadzają się działać w szarej strefie, ponieważ chcą uniknąć podatków. Dzieje się tak w przypadku otrzymywanych wynagrodzeń w kopertach, w rozliczeniach za towar z przemytu lub w przypadku, kiedy kupuje się jakiś produkt od firmy, ale firma nie liczy tych dochodów i dlatego udziela tzw. „zniżki” o wartość VAT. Wszystkie te działania są akceptowane przez obie strony. Sprzedawca wie, że narusza prawo i uczest-

łalności. Podobnie używa się gotówki w szarej strefie. Jeżeli rząd przyjmie ustawę, że łomy mogą być używane tylko do legalnej działalności, a nie mogą być stosowane w nielegalnej, to nie wpłynie ta ustawa na działalność ludzi, którzy używają łomów do kradzieży. Podobnie użycie gotówki w nielegalnej działalności nie zmieni się z powodu jakiegoś przyjętego nowego aktu prawnego. Dlatego nowa ustawa jest nieefektywna – przekonywał Vytautas Žukauskas.

Jego zdaniem, nowy akt

Nowelizacja ustawy jest na rękę bankom, które za każdą transakcję elektroniczną pobierają prowizję Fot. Marian Paluszkiwicz

niczy w szarej strefie, uchylając się od podatku – tłumaczy Vytautas Žukauskas.

Jak mówi, to, że rząd przyjmie nową ustawę, w której zapisane będzie, że przykładowo transakcje powyżej 3 tys. euro nie będą mogły się odbywać z użyciem gotówki, a tylko poprzez rozliczenia elektroniczne – w żaden sposób nie wpłynie na nieprawą działalność gospodarczą.

– Można tu poprowadzić analogię. Często kradzieże są urzeczywistniane przy pomocy łomu, który jest wykorzystywany do nielegalnej dzia-

prawny utrudni działalność legalnie pracujących przedsiębiorstw, dla których pieniądze w gotówce są ważne, czyli np. dla drobnych firm lub działających na peryferiach.

– Rząd upatruje związek pomiędzy gotówką a szarą strefą i myśli w ten sposób, że jeżeli ograniczy się gotówkę, to będzie ograniczona szara strefa. Tak naprawdę nikt nie próbuje analizować i zgłębić, jak w rzeczywistości ta ustawa będzie działać. Jest to bardziej polityczna decyzja, działanie na pokaz – uważa wicedyrektor Litewskiego Instytutu

Wolnego Rynku. Dla kogo ta ustawa wobec tego będzie korzystna?

– Po pierwsze dla polityków, którzy przedstawiają tę ustawę jako narzędzie do walki z szarą strefą i myślą, że społeczeństwo rzeczywiście będzie tak myśleć. Po drugie, im mniej się pozwala na transakcje gotówką, tym łatwiej jest tym przedsiębiorstwom, które prowadzą biznes, związany z elektroniczną płatnością. W istocie w tym, by na rynku zostało jak najmniej pieniędzy w gotówce, zainteresowane są instytucje płatnicze i banki, ponieważ wtedy wzrastają ich dochody z tytułu rozliczeń elektronicznych – zaznaczył Vytautas Žukauskas.

Krytycy pomysłu obawiają się, że nowe ograniczenie spowoduje wzrost opłat za przelewy bankowe. Zdaniem premiera Sauliusa Skvernelisa są to bezpodstawne przypuszczenia, ponieważ „na tym rynku jest dość znaczna konkurencja”.

– Dopiero od niedawna mamy karty rozliczeniowe i ludzie, zwłaszcza starsi, jeszcze się do nich nie przyzwyczaili, lubią mieć pieniądze „w garści” – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Rita Tamašunienė, członkini sejmowego komitetu budżetu i finansów. – Poza tym nie mamy na Litwie ani własnego banku, ani własnej waluty i praktycznie ulegamy wpływom banków skandynawskich, które dominują na rynku. Wiadomo, że dla banku każda operacja wykonana przelewem to też zysk. Nawet pieniądze złożone na koncie obywatela z czasem topnieją, ponieważ bank pobiera prowizję za administrowanie pieniędzy. Należałoby raczej zmienić koszyczek usług dla klienta. □

Anna Pieszko

FLESZ

Robotyczne ręce podniosą sprawność

Zespoły naukowców z dwóch japońskich uniwersytetów opracowały dodatkową parę mechanicznych ramion, które możemy założyć na siebie. Produkt nazywa się Metalimbs i przypomina plecak, w którym znajdują się mechaniczne kończyny.

Nie są jednak sterowane falami mózgowymi, lecz przy pomocy nóg użytkownika, a ściślej mówiąc kolan i stóp. Umieszczone tam specjalne czujniki ruchu, pozwalają kontrolować ramiona i wykonywać przy ich pomocy różnego rodzaju zadania.

Autonomiczne samoloty NASA

NASA rozpoczyna badania nad technologią, która jest częścią większego projektu Convergent Aeronautics Solutions, a który może zmienić przemysł lotniczy umożliwiając podróżowanie samolotami bez człowieka znajdującego się za sterami maszyny.

Rosja chce narodowej kryptowaluty

Jeszcze niedawno władze Rosji byli przeciwko kryptowalucie, uważając, że służy działalności przestępczej. Teraz jednak zmienili zdanie i planują stworzenie własnego odpowiednika bitcoinów. Rosyjski Bank Centralny ujawnił bowiem plany stworzenia własnej kryptowaluty, która będzie lepsza od bitcoinów.

Stronę przygotował
Witold Janczys

Wrodzona umiejętność „czytania z oczu”

Za zdolność do rozumienia myśli i uczuć innej osoby na podstawie kontaktu wzrokowego odpowiedzialne są geny. Ta cecha wiąże się również w interesujący sposób z anoreksją i autyzmem.

Za zdolność do rozumienia myśli i uczuć innej osoby na podstawie kontaktu wzrokowego odpowiedzialne są geny. Ta cecha wiąże się również w interesujący sposób z anoreksją i autyzmem.

Dwadzieścia lat temu zespół naukowców z University of Cambridge opracował test „empatii poznawczej”, zwany w skrócie „Eyes Test”. Ujawnił on, że ludzie mogą szybko interpretować, co inna osoba myśli lub czuje, patrząc jej w oczy. Okazało się również, że niektórzy z nas są w tym lepsi od innych.

Kobiety przeciętnie osiągają w tym teście wyższe wyniki niż mężczyźni.

Teraz ten sam zespół, współpracujący z firmą 23andMe, wraz z naukowcami z Francji, Australii i Holandii, prezentuje wyniki nowego badania skuteczności tego testu na 89 000 ochotnikach na całym świecie.

Wyniki testu ponownie potwierdziły, że kobiety przeciętnie osiągają w „Eyes Test” lepsze wyniki.

Co ważniejsze, zespół naukowców dowiódł, że poziom tej umiejętności zakodowany jest w genach. Zidentyfikowane zostały również regiony genetyczne na chromosomie 3. u kobiet, których zdolność do „czytania z oczu” była wysoka.

Co ciekawe, wyniki testów u mężczyzn nie były związane z genami w tym konkretnym obszarze chromosomu 3.

Najbliższe geny na tym niewielkim odcinku obejmują LRRN1 (Leucine Rich Neuronal 1), które jest wysoce ak-

tywne w części zwanej prążkowiem. Za pomocą skanowania mózgu odkryto, że odgrywa ono dużą rolę w empatii poznawczej.

Zgodnie z tym, regiony genetyczne, które przyczyniają się do wyższych wyników w „Eyes Test”, wpływają na objętość prążkowiec.

Poprzednie badania Simona Baron-Cohena wykazały, że osoby z autyzmem i anoreksją mają tendencje do skrajnych wyników w testach empatii poznawczej. Zespół potwierdził wcześniejsze

potwierdziły, że regiony genetyczne, które przyczyniają się do wyższych wyników, mają związek z występowaniem anoreksji, ale nie z autyzmem. Być może dlatego, że pociąga on za sobą zarówno cechy społeczne, jak i nie-społeczne, a „Eyes Test” mierzy jedynie te pierwsze.

„To największe badanie empatii poznawczej na świecie — mówi Varun Warrier. - Jest to również pierwsza analiza próbująca skorelować wyniki testu z rodzajem ludzkiego genomu. To ważny krok naprzód

Z testu „empatii poznawczej” wynika, że ludzie mogą szybko interpretować, co inna osoba myśli lub czuje, patrząc jej w oczy. Fot. archiwum

wnioski z prac profesora, który jako pierwszy sformułował teorię różnych typów mózgu i tego, w jaki sposób wykształciły one mechanizmy przetwarzania informacji specyficzne dla płci, bazujące na pojęciach empatii i myślenia systemowego. Twierdził, że anoreksja jest na przeciwnym biegunie niż autyzm. Dotyka osób o typie empatycznym a autyzm wprost przeciwnie.

Badanie oparte na „Eyes Test” i skanowaniu mózgu

w dziedzinie neuronauki społecznej i dodaje jeszcze jeden element do zagadki, co może powodować zróżnicowanie poziomu empatii poznawczej u różnych osób”.

„To nowe badanie wykazuje, że empatia jest częściowo genetyczna, ale nie powinniśmy zapominać o innych ważnych czynnikach społecznych, takich jak wczesne wychowanie i doświadczenie po urodzeniu” — podsumowuje prof. Bourgeron. □